

***PORTRETELE FAMILIEI VĂCĂRESCU
PICTATE DE JOSEF AUGUST SCHÖEFFT
(1836)***

Sorin IFTIMI

Résumé: Les collections de l'Académie Roumaine comprennent une série de trois portraits (deux féminins et un masculin) qui datent de la première moitié du XIXe siècle et qui constituent ensemble l'image d'une illustre famille valaque. L'identité des personnages représentés a été longtemps inconnue à cause de la dégradation avancée des tableaux réalisés à l'huile sur toile. Le style, les dimensions et d'autres caractéristiques indiquaient la même provenance pour toutes les trois peintures, pourtant impossible à préciser. Seulement un des tableaux, le portrait d'une femme, était signé „Schoefft” et daté „1836”. Dans un volume récemment paru, l'historien Mihai Dim. Sturza a publié une photo d'époque de ce portrait et il a fait la mention que la femme était Ecaterina, la fille de Mihalache Cantacuzino-Paşcanu, originaire de Moldavie et mariée avec Iancu Văcărescu, illustre représentant des boyards érudits Văcărescu. Mais la peinture était considérée à jamais perdue. La même Ecaterina était la mère du diplomate Ioan Văcărescu et du journaliste Teodor Văcărescu („Claymoor”) et la grande-mère d'un autre personnage célèbre, Elena Văcărescu. Les trois portraits ont subi des restaurations en 2004, dans le laboratoire du Musée Nationale Cotroceni. A l'état présent, le portrait masculin représente un homme avec les traits rajeunis, personnage qui a pu être identifié comme Iancu Văcărescu, le mari de Ecaterina. Le troisième tableau, le portrait d'une femme plus âgée, dévoile la figure de la belle-mère de Ecaterina Văcărescu, madame Elena Dudescu, la fille de Nicolae Dudescu. Les trois portraits complètent la galerie de la famille Văcărescu appartenant à la collection de l'Académie, qui inclut autres deux portraits, ceux de Ienăchiță Văcărescu et de Alecu Văcărescu, réalisés par Anton Chladek.

Mots-clés: l'Académie Roumaine, patrimoine, Văcărescu, Cantacuzino, Dudescu, portraits, Josef August Schöefft .

Colecțiile Academiei Române conservă un valoros patrimoniu care constituie un generos câmp de investigare pentru viitoarele generații de cercetători. Pasionații de istoria artei vor putea regăsi suficient de multe provocări, chiar și printre documentele vizuale care așteaptă să fie redescoperite și puse în contextul lor istoric. Este și cazul a trei portrete ale unor personaje neidentificate, atribuite lui Josef August Schöefft, pictor care a fost prezent în Principatele Române, în anii 1835-1837. Aceste portrete au revenit în atenția specialiștilor în anul 2003, când au fost regăsite în depozite, aflate într-o stare de uzură accentuată. Unul singur dintre ele este semnat și datat „Schöefft , 1836”. Comisia care le-a examinat considerat că sunt suficient de valoroase pentru a fi incluse în categoria „Tezaur”, în anul 2004¹.

La acea dată, pictorul Schöefft nu era îndeajuns de cunoscut și studiat. Nu îi fusese încă dedicat nici un studiu special și nici o operă a sa nu fusese inclusă în categoria Tezaur, deși se păstrau câteva lucrări de calitate în colecțiile publice, aflate într-o bună stare de conservare. Pe același Ordin de clasare (nr. 2013, din 19 ianuarie 2004) se aflau și alte două portrete cunoscute: Ienăchiță Văcărescu și Alecu Văcărescu, de Anton Chladek. Cu acest prilej, nu se făcea nici o legătură între cele două serii de portrete, ca și cum alăturarea ar fi fost doar rodul unei întâmplări.

Cele cinci portrete de la Academie au fost prezente în expoziția *Portretul în pictura primitivă românească. Creație și restaurare*, organizată de Muzeul Național Cotroceni, în 2008². Lucrările au mai fost reproduse apoi într-

¹ Ordin de Ministru nr. 2013, din 19 ianuarie 2004. Actul este semnat de ministrul Răzvan Theodorescu. Pe fișele de la CIMEC apar însă fotografiile de dinainte de restaurarea lucrărilor.

² *Portretul în pictura primitivă românească. Creație și restaurare* (catalog de expoziție), coord. Adina Rențea, Marian Constantin, Administrația Prezidențială, Muzeul Național Cotroceni, 2008. Cele trei portrete au fost restaurate de Maria Lungu și Rodica Mureșan, în Laboratori de restaurare pictură șevalet din cadrul Muzeului Național Cotroceni.

un catalog publicat sub egida Academiei Române și a Institutului de Istoria Artei „G. Oprescu”: *Academia Română. Colecții de Artă*, apărută în seria *Tezaurul Academiei Române*, 2014³. Nu am întâlnit, în asemenea lucrări, date privitoare la proveniența și circulația portretelor, nici informații referitoare la identitatea personajelor portretizate, cel puțin a celor din epoca mai recentă.

Cele cinci portrete au făcut parte și din expoziția *Portretul în secolul al XIX-lea românesc*, organizată de Cabinetul de Stampe al Academiei Române, în luna mai 2015⁴. Regimul comunist, instaurat în România după 1947, a cauzat pierderea identității unor opere de artă, ajunse în colecțiile publice. Pentru foarte multe cazuri, recuperarea memoriei acestor opere a devenit imposibilă. În privința acestor trei portrete s-a ivit însă un indiciu care oferă cheia identificării lor, după cum vom vedea.

*

Portret de femeie, 1836 (*Ecaterina Văcărescu, n. M. Cantacuzino-Pașcanu*)

Acesta este singurul portret, dintre cele trei, semnat de „Schöefft” și datat „1836”⁵. Identitatea personajului nu este însă arătată. Restaurarea recentă a dus la îndepărtarea patinei de vechime, scoțând la iveală strălucirea culorilor originale⁶. Doamna are o coafură clasică în epocă, ce purta denumirea de *à la*

³ *Colecții de Artă*, vol. V, în seria *Tezaurul Academiei Române*, coordonatori Acad. Ionel Haiduc, acad. Păun Ion Otiman, Editura Academiei Române, București, 2014, p. (coord. vol. Marina Sabados), p. 359-361. Despre donația familiei Văcărescu către Academia Română a scris recent și Dorina Rusu, *Patrimoniul Academiei Române: donații și donatori: 1860-1948*, Editura Academiei Române, București, 1997.

⁴ *Portretul în secolul al XIX-lea românesc. Catalog de expoziție*, mai 2015, coord. Cătălina Macovei, consultant științific Adrian-Silvan Ionescu, Biblioteca Academiei Române, Institutul de Istorie și Teorie a Artei „G. Oprescu”.

⁵ *Portret de femeie*, 1836, ulei pe pânză, 91x73 cm; semnat și datat jos, cu roșu, „Schoefft, 1836”. Lucrarea a fost restaurată, în 2004, de Maria Lungu, Rodica Mureșan, în Laboratorul Muzeul Național Cotroceni. Colecția Academiei Române, nr. inv. 81 175. *Academia Română, seria Tezaurul Academiei Române*, vol. V, Editura Academiei Române, București, 2014, p. 359.

⁶ *Portretul în pictura primitivă românească. Creație și restaurare* (catalog de expoziție), coord. Adina Rențea, Marian Constantin, Administrația Prezidențială, Muzeul Național Cotroceni, 2008. *Portretul în secolul XIX românesc. Catalog de expoziție*, mai 2015, coord. Cătălina Macovei, consultant științific

Sévigné: părul împărțit în două cărări, iar de la tâmpile coborau zulufi verticali, numiți și *anglaises*; la spate, restul părului era reunit într-o buclă înaltă⁷. Această coafură pune în valoare forma ovală a feței, considerată a fi idealul epocii. Găteala capului este completată de o diademă subțire de aur, precum și de o pereche de cercei (**fig. 1**).

Fig. 1, Josef August Schöefft, *Portret de femeie*, 1836, (Ecaterina Văcărescu, n. M. Cantacuzino-Pășanu), Academia Română

Adrian-Silvan Ionescu, Biblioteca Academiei Române. Cabinetul de Stampe București, cat. 13, p. 28 (reproducere).

⁷ Vezi Adina Nanu, *Istoria aranjării părului*, Timișoara, Editura Uroboros, 1997, p. 208-224 (cap. VII, *Coafuri Biedermeier*).

Figura rubicondă și trandafirie a doamnei, cu o carnație accentuată, cu buze pline, nu și-a pierdut farmecul tinereții. Înfațișarea chipului din trei-sferturi corectează ceva din rotunjimea accentuată a obrazilor modelului. Gâtul și umerii tinerei femei sunt de o albeață accentuată, care amintește de insistența cucoanelor din epocă asupra acestui detaliu al tabloului; pielea albă era valorizată ca un atribut al frumuseții și grației. Gâtul dalb al femeii este împodobit cu un colier din două șiruri de perle ce susțin un medalion.

Tânăra doamnă poartă o rochie de mătase roșie, cu un decolteu amplu, *en coeur*, dotată cu un corset ce strânge bine pieptul și talia; în schimb mânecile rochiei, căptușite cu atlas *gris-perle*, au o amploare deosebită, extravagantă, fiind de un tip mai rar întâlnit, denumit în epocă „urechi de elefant”⁸. La această ținută, doamna poartă mănuși albe, dar mâna stângă este dezvăluită, pentru a lăsa vizibilă verigheta, însemnul statutului ei de femeie căsătorită; pe degetul arătător se observă un alt inel care, după formă, ar putea fi unul sigilar. Întreaga găteală a femeii este specifică epocii Biedermeier.

Fundalul portretului este azurul unui cer senin, iar arcul peretelui, de la partea superioară indică faptul că femeia se află pe terasa unei clădiri și nu într-o încăpere. Cerul ar fi fost, desigur, mai evident, mai expresiv dacă pictorul zugrăvea și câțiva nori pe el. Se vede însă că aceasta trebuie să fi fost dorința expresă a comanditarei, ca umerii ei diafani să se proiecteze direct pe azurul cerului, fără concurența nici unui nor.

Semnatura pictorului Schöefft se păstrează în colțul din dreapta jos, fiind zugrăvită în ocră pe albastrul pernei tubulare pe care se sprijină mâna stângă a doamnei (**fig. 2**).

⁸ Adina Nanu, *Artă, stil, costum*, București, Editura Meridiane, 1976, p. 164.

Fig. 2, Fig. 1, Josef August Schöefft,
Portret de femeie, autograf.

Doamna din imagine ar fi rămas în continuare lipsită de identitate dacă o publicație recentă nu ne-ar fi oferit cheia dezlegării acestei enigme. În volumul dedicat Cantacuzinilor din cadru *Enciclopediei familiilor boierești*, istoricul Mihai Dim. Sturdza a reprodus o veche fotografie alb-negru: „Catinca, soția lui Iancu Văcărescu, născută Cantacuzino-Pașcanu (fotografie după un original astăzi pierdut)”⁹. O simplă alăturare a imaginilor ne convinge că este vorba despre Ecaterina (1819-1891) care provenea, deci, din rândurile

⁹ Mihai Dim. Sturdza, *Famiile boierești din Moldova și Țara Românească. Enciclopedie istorică, genealogică și biografică*, vol. III, *Familai Cantacuzino*, Editura Simetria, București, p. 45 (arborele genealogic), p. 546.

aristocrației moldovenești. Ecaterina s-a născut la Iași, în 1819. Ea era fiica spătarului Mihalache Cantacuzino-Pășcanu (1791-1857) și probabil a primei soții a acestuia, Eufrosina Greceanu. Era nepoata marelui logofăt Iordache Cantacuzino-Pășcanu (m. 1826), cunoscut și în calitate de cronicar. Înaintașii săi au fost înmormântați în biserica Talpalari din Iași, ctitoria familiei Cantacuzino. Mihalache Cantacuzino locuia, pe la 1832-1856, în clădirea ce a devenit Muzeu Unirii și avea în proprietate șirurile de dughene din Piața Unirii, pe locul cărora s-a construit Hotelul Traian (c. 1880)¹⁰. Dughenele au fost moștenite de cele două surori, Catinca Văcărescu și Ruxandra (1826-1889), căsătorită cu Panaite Balș. Ecaterina s-a căsătorit la Iași, în 1834, cu Iancu Văcărescu.

Caterina Cantacuzino-Pășcanu era deci soția poetului Iancu Văcărescu. Privind puțin arborele său genealogic, constatăm că doamna din portret este mama a nu mai puțin de opt copii. Între aceștia, gazetarul Mișu Cantacuzino („Claymoor”, celebrul gazetar de mondenități) și colonelul Ioan Văcărescu, diplomat de carieră. Ea era și bunica Elenei Văcărescu, cunoscută ca donatoare către Academiei... Casa din București în care a locuit Caterina este actualului sediu al Institutului Național al Monumentelor.

Portret de bărbat (*Poetul Iancu A. Văcărescu*)

Având în vedere că cele trei portrete provin din aceeași sursă și au fost realizate cu același prilej, rezultă că bărbatul din acest portret nu poate fi decât o rudă apropiată Catincăi Cantacuzino (tatăl sau soțul). Lucrarea, aflată în colecția Academiei Române, a fost inclusă în categoria Tezaur tot în anul 2004, fiind atribuită lui Josef August Schöefft – deși nu era nici semnată, nici restaurată – iar personajul reprezentat rămânea un necunoscut¹¹. Tabloul a suferit diverse forme de degradare, fiind afectat cândva chiar și de un incendiu. Portretul a fost restaurat tot în Laboratorul Muzeului Național Cotroceni¹². Restauratorii

¹⁰ Ion Mitican, *Strada Lăpușeanu de altădată*, Tehnopress, 2002, p. 76

¹¹ *Portret de bărbat*, ulei pe pânza, 91x72 cm; nesemnat, nedatat; colecția Academiei Române, nr. inv. 81174.

¹² *Portretul în pictura primitivă românească. Creație și restaurare* (catalog de expoziție), coord. Adina Rențea, Marian Constantin, Administrația Prezidențială, Muzeul Național Cotroceni, 2008. Lucrarea a fost restaurată recent, în Laboratorul Muzeului Național Cotroceni, de Maria Lungu și Rodica Mureșan.

semnalează diverse intervenții anterioare asupra operei, precum „nepermisa intervenție asupra fizionomiei portretului... care denatura imaginea artistic concepută de autor”¹³.

Contemplând imaginea lucrării înainte și după restaurare, constatăm că diferența este una cât se poate de vizibilă (**fig. 3, 4**).

Fig. 3-4, Josef August Schöefft, *Portret de bărbat (Poetul Iancu A. Văcărescu)*, înainte și după restaurare, Academia Română.

În Chipul bărbatului, scos de sub straturile picturale din intervențiile ulterioare, pare a fi cu 20 de ani mai tânăr. Fizionomia personajului a cunoscut transformări radicale, probabil justificate. În locul unui bătrân de vreo 60 de ani, a rezultat un bărbat de 40 de ani, cu podoabă capilară bogată, cu ochi migdalați și barbă neagră. Amintitul accent pus pe pătrunderea psihologică a personajului se destramă ca un fum, în urma restaurării, obținându-se o figură mai

¹³ *Portretul în pictura primitivă românească*, loc. cit. (fișa tabloului).

convențională, mai puțin interiorizată, mai lipsită de expresivitate. Acum este clar că personajul poate fi identificat cu soțul Ecaterinei și nu cu tatăl sau socrul acesteia.

Este vorba despre Iancu Văcărescu, fiul lui Alecu, cel mai însemnat cărturar al familiei. Acesta dobândise o cultură superioară, vorbea mai multe limbi și era un susținător al ideilor progresiste. L-a sprijinit pe Gheorghe Lazăr în proiectul înființării unui Teatru românesc. În acest sens, a tradus mai multe piese pentru repertoriu, între care „Britanicus”.

Bărbatul din portret este prezentat până la brâu în poziție frontală, fără a i se vedea mâinile. În fișa de clasificare se arată că „lipsa ișlicului, caftanul închis la culoare și anteriul în dungi indică un rang boieresc mai mic”. Lipsa ișlicului nu înseamnă un rang mai mic, ci o concentrare asupra chipului și nu asupra rangului, un pas înainte spre portretul modern. Faptul că personajul nu mai are creștetul ras, acoperit cu obișnuitul fes, purtat pe sub calpac, indică iarăși o îndepărtare de tabieturile orientale, și o apropiere de modelul occidental. S-a acordat mai multă atenție chipului decât rangului; nu este un portret „de aparat”, ci unul privat. Personajul poartă un caftan „închis la culoare”, ci o giubea de postav verde. Dacă culoarea verde ar indica un rang mai mic (decât cea albă, roșie sau albastră), gulerul lat din blană neagră, de samur, precum și generoasa bordură a giubelei, din cea mai prețioasă blană a vremii, indică, totuși, un boier de rang înalt. Luxosul taclit înflorat, din șal de cașmir, care încinge anteriul la mijloc, arată de asemenea un rang însemnat.

Chipul lui Iancu Văcărescu a fost pictat de mai mulți artiști din epocă, ceea ce permite efectuarea de comparații cu reprezentările respective. Un portret de tinerețe, existent în colecția Muzeului Național de Istorie a României, a fost atribuit zugravului M. Lapatty¹⁴. De asemenea, zugravul Henri de Mondonville i-a realizat un portret în anul 1828¹⁵. Cunoscut este și frumosul portret al lui Iancu Văcărescu datorat pictorului Th. Aman, aflat în colecția Muzeului Național de Artă al României.

¹⁴ *Artă și istorie. Portretul din colecția de pictură a Muzeului Național de Istorie a României*, coord. Florin Georgescu, București, 2016, p. 20-21.

¹⁵ *Portretul în secolul al XIX-lea românesc. Catalog de expoziție*, coord. Cătălina Macovei, BAR mai 2015, cat. 267, p. 77.

Portret de femeie cu copil (*Elencu A. Văcărescu, n. N. Dudescu*)

Portretul acestei bunici care își ține în brațe nepoțica a fost este expus multă vreme la Muzeul Național de Artă a României. Femeia este înfățișată până mai jos de brâu, așezată, privind frontal. Chipul ei este flancat de bucle negre, vopsite și foarte încrețite, a căror formă se decupează pe fondul unei cealmale din șal alb – un fel de „turban” (cealma) – așezate pe creștet (**fig. 5**).

Fig. 5, Josef August Schöefft,
Portret de femeie cu copil (*Elencu A. Văcărescu, n. N. Dudescu*),
Academia Română.

Rochia de atlas lucitor, de culoare gri-albăstrui, strânsă în talie cu un cordon din același material, are o croială occidentală. Forma ei este însă adaptată vârstei personajului: nu are mâneci bufante extravagant și nici decolteu, fiind încheiată până la gât. De sub bărbie coboară un guler amplu, din broderie albă, ce accentuează conturul de jos al feței și acoperă discret semnele vârstei. Un prețios șalul oriental, de cașmir, acoperă umerii femeii și coboară pe antebrățe, unde se disting mai ușor înfloriturile roșii de pe câmpul de culoare *turquoise*. Doamna nu poartă nici un fel de bijuterii, renunțând, cu vârsta, la asemenea cochetării. Nepoțica, înveșmântată într-o cămașă albă, privind de

asemenea frontal, este bine desenată. Chipul său are trăsături foarte delicate și tenul deosebit de alb. Fețele celor două personaje sunt puse într-un contrast al vârstelor. Chiar dacă privirile nu comunică între ele, afinitățile există: impresionează felul în care fetița cuprinde cu mâna stângă degetul mare de la mâna bunicii, într-un gest de netăgăduită afecțiune. În privința fetiței, rețin atenția ochii mari, de un negru intens și părul roșcat, tuns scurt. Doar brâul lat, din mătase roșie, precum și cele două mari funde de pe brațe, de aceeași culoare, arată că este vorba despre o fetiță și nu despre un băiat. În mâna dreaptă, fetița ține un fruct. S-a zis că ar fi un măr, dar poate fi la fel de bine și o portocală („naramză”, în graiul epocii). Trebuie să fi fost un mic dar prin care bunica își răsfața nepoțica.

Elementele din fundal sunt tratate convențional, ca și în alte lucrări ale lui Schöefft. Nu este clar dacă în spatele femeii fundalul cărămiziu reprezintă un perete sau o draperie, lipsită de cute. Nu este limpede dacă peisajul din planul îndepărtat, ce se vede prin pervaz, este al unei ferestre sau peste balustrada unei terase; spătarul roșu al unei sofale, pe care se decupează cotul stâng al doamnei, este tratat doar ca o pată de culoare necesară, fără a fi modelat în vreo formă concretă. Peisajul montan, cu creste dezgolite, poate fi unul fantezist, fără a indica un topos anume.

În acest caz, doamna în vârstă din portret este, cel mai probabil, soacra sa cărturarului Iancu Văcărescu, Elencu Dudescu, soția lui Alecu Văcărescu, iar nepoțica trebuie să fie Elisabeta, primul născut din cei opt copii ai Caterinei, care avea vârsta potrivită în 1836, la data realizării portretului.

Elencu era fiica cea mai mică a banului Nicolae Dudescu și a Aniței Golescu (Știrbei) Ea s-a măritat foarte tânără, la 15 ani, cu Alecu Văcărescu. Din această căsătorie s-au născut trei copii. În 1797, Alecu a divorțat, fiind înamorat se pare de Ruxandra, fiica lui Alexandru Moruzi¹⁶. Elencu era văduvă de la 1798, de când moare soțul Alecu Văcărescu. Tatăl ei, Nicolae Dudescu, deținea o diplomă de „conte a Sf. Imperiu German”. Mihail Cantacuzino, în *Genealogia Cantacuzinilor*, arată că Alecu Văcărescu „s-a însurat cu fata vornicului Nicolae Dudescu, ce este Grof de Austria”. Pe la 1810 semna

¹⁶ Alexandru Grădinaru, *Alexandru Văcărescu. Insula Sf. Elefterie*. Editura Nord-Sud, București, 2014.

grecește „Elena contesa Dudească”, ținând mult la acest statut¹⁷. Casa Dudeștilor din București, în care aceasta a locuit, se afla lângă biserica Sfinții Apostoli. Elena a murit în 1843, la București, și a fost înmormântată în biserica Sf. Apostoli, necropolă a familiei Dudescu.

*

După cum am văzut, cele trei tablouri și-au recăpătat identitatea, putând fi reintegrate în galeria de portrete a familiei Văcărescu. Este surprinzător faptul că acestea și-au păstrat anonimul timp atât de îndelungat. Faptul este explicabil prin modul în care aceste portrete au intrat în colecția Academiei Române, nu ca donație separată a unor picturi, ci în cadrul unei donații mai ample, cuprinzând imobile și inventarul mobil al acestora.

Domeniul de la Văcărești, aparținând familiei încă de la sfârșitul secolului XVI, a cunoscut câteva înnoiri datorate chiar lui Iancu Văcărescu. La 1868 acesta a refăcut capela reședinței și a reconstruit conacul, rezultând o clădire în stil neoclasic¹⁸. În această clădire s-au păstrat, probabil, cele trei portrete, chiar și după naționalizarea din 1948.

Se știe că Elena Văcărescu, membră onorifică a acestui for (din 1924), stabilită în Franța, a donat partea sa de moștenire către Academia Română, în 1945. Cealaltă moștenitoare a averii familiei era sora acesteia, Zoe Caribol, care folosea efectiv moșia Văcărești și casa din București, de pe Calea Victoriei, aflată pe atunci la nr. 232. În 1847, aceasta dona și partea ei din conacul și parcul de la Văcărești, județul Dâmbovița, precum și casa din București „cu tot ce se găsește în ea (...), conform inventarului pe care îl anexez și care face parte integrantă din actul de donație”¹⁹. Este posibil ca în inventarul amintit să fie să fie înregistrate tablourile, a căror identitate era cunoscută la acea vreme. Erau bunicii și străbunia celor două donatoare. Cel mai probabil, cele trei portrete au fost aduse în București, la Academie după incendiul prin care a trecut reședința

¹⁷ Mihai Dim. Strudza, *Familiiile Boierești din Moldova și Țara Românească*, vol VI (DABIJA-EXARHU), Editura Corint, 2017, p. 328.

¹⁸ I. Iurea, *Spațiul comunei Văcărești până în secolul al XIX-lea*, Târgoviște, 2006; Idem, *Un monument mai puțin cunoscut: Curtea boierească de la Văcărești*, în „Historia”, 2006.

¹⁹ Dorina N. Rusu, *Patrimoniul Academiei Române. Donații și donatori, 1869-1948*, Editura Academiei Române, București, 2008, p. 965-967.

de la Văcărești, în 1955. Incidentul a scos din uz conacul de la Văcărești, ce funcționa drept casă de oaspeți a Academiei. Fiind deteriorate, portretele au stat multă vreme în depozit până recent, când restauratorii le-au readus la strălucirea de odinioară.

Sorin IFTIMI
Complexul Muzeal Național „Moldova”, Iași
Muzeul de Istorie a Moldovei